

Tiesneša Zigmunda Dundura skaidrojums mākslinieka Aivara Vilipsona dzīvokļa lietā

Publicēts: 17.02.2021.

Zemesgrāmata

Tiesneša Zigmunda Dundura skaidrojums mākslinieka Aivara Vilipsona dzīvokļa lietā: Saskaņā ar šobrīd spēkā esošo likumu, noziedzīgi iegūtais dzīvoklis atdodams pēc pierības - Latvijas Republikai.

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šodien apmierināja Valsts policijas izmeklētājas lūgumu procesā par noziedzīgi iegūtu mantu, kurā lūgts atzīt par noziedzīgi iegūtu mantu Aivaram Vilipsonam piederošo, kriminālprocesā arestēto dzīvokli un atdot to pēc pierības cietušajai Latvijas Republikai.

Tiesas kompetencē neietilpst vērtēt, kam prioritāri būtu atstājama noziedzīgi iegūta manta, proti, nozieguma rezultātā cietušajam vai labticīgajam ieguvējam, jo tas ir likumdevēja izšķiršanās jautājums. Satversmes tiesa 2017. gada 8. marta spriedumā lietā Nr. 2016-07-01 norādīja, ka likumdevējam būtu jāparedz skaidrs mehānisms procesā iesaistīto personu pamattiesību efektīvai nodrošināšanai, tostarp būtu jānodrošina trešajai personai - īpašuma labticīgai ieguvējai vai labticīgai ķīlas ņēmējai efektīvas iespējas prasīt zaudējumu atlīdzību.

Tiesa konstatēja, ka dzīvoklis, kura īpašniece bija mirusi un uz kuras atstāto mantojumu neviens mantinieks nebija pieteicies, 2011. gadā tika izkrāpts, viltojot mantošanas dokumentus, pēc tam nelikumīgi atsavinot dzīvokli par labu personām, kurām uz dzīvokli nebija nekādu tiesību. Līdz ar to, cietušajai Latvijas Republikai 2011. gadā tika liegtas tiesības rīkoties ar tai piekritīgo dzīvokli kā bezsaimnieka mantu. Savukārt tagadējais dzīvokļa īpašnieks dzīvokli iegādājies jau pēc krāpšanas pabeigšanas, kad tas bija nelikumīgi atsavināts un reģistrēts Zemesgrāmatā par labu citām trešajām personām.

Tiesa konstatēja, ka krāpšanas dēļ tika izjaukta kārtība, kādā manta tiek atzīta par bezsaimnieka mantu. Līdz ar to valsts institūcijām nebija zināms par iespējamo notikušo krāpšanu, un tās nevarēja likumā noteiktajā kārtībā realizēt savas tiesības pieteikties uz dzīvokli kā bezsaimnieka mantu.

Tiesa secināja, ka noziedzīgi iegūtais dzīvoklis, saskaņā ar šobrīd spēkā esošo likumu, ir atdodams pēc piederības likumīgajam valdītājam, šajā lietā par cietušo atzītajai Latvijas Republikai. Savukārt labticīgam mantas ieguvējam ir tiesības civilprocesa kārtībā iesniegt prasību par zaudējuma atlīdzināšanu. Šāda Kriminālprocesa likumā noteiktā kārtība, saskaņā ar Satversmes tiesas 2017. gada 8. marta spriedumu lietā Nr. 2016-07-01, ir atzīta par atbilstošu Latvijas Republikas Satversmei.

Tiesas lēmums lietā atbilst stabilai tiesu praksei citos līdzīgos gadījumos, kuru par likumīgu un pamatotu atzinusi apelācijas instances tiesa, kuras lēmumi šīs kategorijas lietās ir galīgi un nav pārsūdzami.

Tiesas lēmumu desmit dienu laikā var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā.

<https://www.ta.gov.lv/lv/jaunums/tiesnesa-zigmunda-dundura-skaidrojums-makslinieka-aivara-vilipsona-dzivokla-lieta>